

PAGINA 1/1

KWARTAALBLAD VAN DE 11.11.11-BEWEGING

03/2011

11.11.11 bouwt
met partners aan **HAITI**

Klimaat'akkoorden'
van Cancún naar Durban!

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

EDUCATIECEL: Marjan Cauwenberg,
Bart Demedts en Eddy Maes
COMMUNICATIE: Eline Strik
ZUIDCEL: Freya Rondelez, Griet Seurs en
Kris Vanslambrouck
BELEIDSDIENST: Jean-Pierre De Leener
VRIJWILLIGERSWERKING: Lieve Missotten
VODO: Sarah Vaes
TRIAS: Koen Symons

CONCEPT EN REALISATIE:
Metronoom, Antwerpen

FOTO VOORPAGINA:
Wereldsolidariteit

DRUK:
Druk In De Weer, Gent

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:
Bogdan Vanden Berghe
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel

REDACTIE:
Pagina 11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 16
Fax 02 536 19 02
e-mail pagina11@11.be
www.11.be

NATIONAAL SECRETARIAAT:
11.11.11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 11
Fax 02 536 19 10

PROVINCIALE SECRETARIATEN:
11.11.11 ANTWERPEN
Patriottenstraat 27, 2600 Berchem
Tel. 03 281 06 62
Fax 03 281 06 89
e-mail antwerpen@11.be

11.11.11 LIMBURG
Pastorijstraat 40, bus 7,
3530 Houthalen-Helchteren
Tel. 011 87 14 80
Fax 011 85 14 93
e-mail limburg@11.be

11.11.11 OOST-VLAANDEREN
Dok Noord 4, E 102, 9000 Gent
Tel. 09 233 02 03
Fax 09 233 94 84
e-mail oost-vlaanderen@11.be

11.11.11 VLAAMS-BRABANT/BRUSSEL
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 53 of 02 536 11 33
Fax 02 536 19 01
e-mail brabant@11.be

11.11.11 WEST-VLAANDEREN
Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare
Tel. 051 24 06 13
Fax 051 24 08 39
e-mail west-vlaanderen@11.be

Overname van (delen van) artikelen
is toegestaan, mits bronvermelding.

Die ochtend in een treinwagon

Najaar 1918

Het Duitse leger ligt op apegapen. De geallieerden en de Duitsers onderhandelen in een treinwagon in het bos van Compiègne. Op 8 november klokslag 11 uur geeft maarschalk Ferdinand Foch de Duitsers 72 uur de tijd om de voorwaarden voor een wapenstilstand te accepteren. Op 11 november geeft Berlijn zich gewonnen. Klokslag 11 uur gaat de wapenstilstand in.

Najaar 1965

Op 11 november klokslag 11 uur, na de ceremonie aan het monument voor de gesneuvelden gaan de jeugdbewegingen op pad met vignettes. Tegen de honger in de wereld. Ze geven een nieuwe invulling aan dit symbolische moment: wereldvrede door internationale solidariteit. Het grote succes van de actie inspireert om over de zuilen heen een koepel op te richten: het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking. Voortaan zal deze koepel elk jaar de gezamenlijke 11.11.11-campagne organiseren.

Najaar 2011

De 11de van de 11de maand klokslag 11 uur. De wijzers van alle uurwerken aarzelen. De tijd staat stil, de wereld houdt de adem in. De zon verbleekt, honden janken, koeien raken van hun melk, vleermuizen verduisteren de hemel, de regering valt, de bollen van het Atomium splitsen, BHV ook. Ergens, zo hoort het, wordt onder deze kosmische conjunctie een bijzonder kind geboren. Albert de Tweede, Filip de Eerste en Laurent de Halve gaan op zoek, volgen een ster en raken het Noorden kwijt in het bos van Compiègne. Ze schuilen in een oude treinwagon. De wagon ontspoord, de Duitsers weten van niks. Het koninkrijk siddert onder donder en bliksem. Het einde lijkt nabij en de Brusselse ring zit ook vast. Maar op dat moment, op dat ene en ondeelbare moment, klokslag 11 uur, komen duizenden mensen in beweging. Ze omgorden de lendenen, nemen de stok in de hand, spelden een identificatiekaartje op en stromen de straten in. Deur-aan-deur. Ze bellen aan, de deuren zwaaien open, de angst verdwijnt, de honden kwispelen, het leed is geleden. Rijkelijk vloeien de wijn en de euro's. Bogdan Vanden Berghe is tevreden.

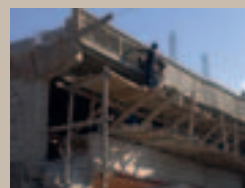
Dit hadden we in gedachten voor het jaar met de 11. Maar misschien wordt het nog iets anders, we zien wel.

BART DEMEDTS

Niet te missen in deze Pagina 11

- **Klimaat'akkoorden'**
Cancún redde de onderhandelingen, hopelijk redt Durban het klimaat p. 4

- **11.11.11 wordt werfleider in Haïti**
Ngo's bouwen een land op samen met zijn bevolking p. 6
- **Helpt hulp de armen wel?**
11.11.11 analyseerde de zin en onzin van ontwikkelingssamenwerking p. 8

"Boeren betalen na de oogst"

Microkrediet is een belangrijke hefboom voor de ontwikkeling van arme regio's. Maar de jongste jaren hebben een aantal mistoestanden het imago van het microkrediet besmeurd. "Gooi het kind niet weg met het badwater", waarschuwt Trias-expert John Bliek.

Ondernemers in het Zuiden kloppen aan bij banken voor een microkrediet, die vragen geen formeel onderpand. FOTO LAVIA AERTS

Waarom zijn microkredieten belangrijk voor bestaansonzekere ondernemers in het Zuiden?

John Bliek. Voor het opstarten van een onderneming heb je geld nodig. In Vlaanderen stap je dan gewoon naar je bankkantoor. Maar in de plattelandsgebieden waar Trias actief is, zijn de aanbieders van financiële middelen erg schaars. Commerciële banken vind je er niet of nauwelijks. Want werken voor arme mensen, die erg verspreid wonen, kleine kredieten wensen en geen onderpand hebben, is voor die banken niet rendabel. Vaak opereren in dergelijke streken wel woekeraars die kredieten verstrekken voor één dag aan tarieven tot 20 procent.

Wat maakt microkredieten wel betaalbaar?

John. Aanbieders van microkredieten zoeken naar alternatieve garanties in plaats van een formeel onderpand. Vaak worden de leningen verstrekt aan groepen, waarbij de leden onderling voor elkaar borg staan. Het is ook belangrijk om de terugbetaling van de kredieten af te stemmen op de inkomsten van kleine bedrijfjes: voor een boer is het makkelijker om schulden af te lossen na de oogst en verkoop van zijn producten.

Welke meerwaarde biedt Trias aan de plattelandsbanken?

John. We geven onze partners zowel financiële als technische ondersteuning. Onze adviserende rol spelen we via lokale experts in één van onze negen regiokantoren. Onze experts helpen de banken of coöperaties met hun planning, marketing, productontwikkeling, enzovoort. We streven naar een duurzame groei voor onze partners, in combinatie met een kwaliteitsvolle dienstverlening voor hun cliënteel. De financiële steun is vooral belangrijk tijdens de opstartjaren van kleine bankjes.

Lopen alle projecten vlot?

John. Trias heeft partnerschappen met bijna dertig plattelandsbanken. De meeste boeren goed. Maar we moeten eerlijk zijn. Er zijn ook externe factoren waar we weinig vat op hebben. Zo heeft de economische crisis sommige instellingen opgezadeld met meer achterstallige betalingen. Ook de politieke context en natuurrampen kunnen de terugbetaling van microkredieten bemoeilijken. Wij benadrukken bij onze partners dat ze werk moeten maken van risicodiversificatie.

Opmerkelijk is ook dat veel vrouwen ervan gebruikmaken.

John. Omdat vrouwen meestal geen formeel onderpand hebben, kunnen ze geen lening afsluiten bij commerciële banken. Bij onze partners komen ze wel aan de bak. Belangrijk is de groepsdynamiek: vrouwen staan voor elkaar garant, wat de sociale cohesie ten goede komt. Het is ook bewezen dat vrouwen uitstekende kredietbeheerders zijn. Ze betalen hun leningen vlot terug en besteden die ook in het belang van hun gezin.

"Microkredieten versterken vooral kwetsbare vrouwengroepen."

JOHN BLIEK

De intresten van microkredieten kunnen oplopen tot dertig procent. Hoe rijm je zoiets?

John. De kosten van plattelandsbanken zijn erg hoog in vergelijking met banken die actief zijn in stedelijke milieus. In veel landen duwt ook de hoge inflatie de intrestvoeten omhoog. Het beleid van Trias is duidelijk: de intrestpercentages van onze partners mogen een kleine winst opleveren. Maar als er grote marges zijn, moeten de banken dat geld investeren in renteverlagingen of de ondersteuning van lokale projecten, zoals de bouw van scholen.

KOEN SYMONS

• www.triasngo.be

Het onderhandelingsproces is gered, niet het **KLIMAAT**

De klimaattop in Cancún heeft de verwachtingen van de Noord-Zuidbeweging niet ingelost.

De VN-landen keurden weliswaar een aantal beslissingen goed en richtten een VN-klimaatfonds op. Maar zonder bindende reductiedoelstellingen en zonder echte garanties voor nieuwe bronnen voor klimaatfinanciering blijven de Noord-Zuidorganisaties opnieuw zitten met een waslijst eisen voor de volgende top, in Durban (Zuid-Afrika).

BOVEN: In december vorig jaar voerden we met z'n allen actie voor een echt klimaat-akkoord in Cancún en zongen het klimaatlied.

FOTO AGV

LICHTPUNTJES

Bij de vorige klimaattop in Kopenhagen slaagden de VN-landen er niet in om een consensus over de onderhandelings tekst te bereiken. In Cancún lukte dat wel. Daardoor slaagde de klimaattop erin het vertrouwen te herstellen tussen de industrielanden, de opkomende landen en de ontwikkelingslanden.

Maar veel verder dan het bevestigen van het slechte klimaat-akkoord in Kopenhagen kwam men niet. De enkele lichtpuntjes zijn de oprichting van een Groen Klimaatfonds en de kleine stapjes

vooruit op vlak van adaptatie, bosbehoud en technologie transfer.

Maar in de zoektocht naar een 'evenwichtig' pakket zijn zoveel compromissen gemaakt dat dit akkoord maar een hele kleine stap zet in het aanpakken van het klimaatprobleem. In elk geval is het onvoldoende om klimaatchaos te voorkomen.

ENGAGEMENTEN?

De VN-landen zijn het eindelijk eens geworden dat de opwarming van de aarde tot 2°C beperkt moet blijven om catastrofale schade te voorkomen. Recent wetenschappelijk onderzoek wijst echter uit dat een opwarming van 1,5°C al riskant is. De Noord-Zuid-organisaties hadden daarom gehoopt op een internationaal engagement om de opwarming zo ver mogelijk onder de 2°C te houden. Dat kwam er niet. Ook bindende afspraken over hoeveel de mondiale uitstoot en de uitstoot van de individuele staten naar beneden moet om die doelstelling te halen, bleven uit. In de plaats daarvan leggen de landen voorlopig hun vertrouwen in de vrijwillige uitstootbeperkingen van de individuele staten.

LEGE DOOS?

De Cancún Overeenkomst heeft de belofte verankerd voor langetermijnfinanciering van 100 miljard dollar

"De huidige globale CO2-uitstoot van 50 Gigaton per jaar moet worden teruggebracht tot 7 Gigaton in 2050."

• www.11.be/11/dossiers/klimaat

vanaf 2020 voor mitigatie en adaptatie in ontwikkelingslanden. Dat is te weinig, zeker gezien de reductiebeloften die vandaag voorliggen een opwarming met 3,5°C à 4°C betekenen en de kosten voor adaptatie zo veel hoger zullen liggen. Meer publieke middelen zijn nodig. In Kopenhagen stemden verschillende ontwikkelingslanden dan ook tegen dit voorstel. Dat ze in Cancún wel akkoord gingen, komt doordat de industrielanden instemden met de oprichting van een Groen Klimaatfonds. De ontwikkelingslanden hopen dat hier de basis wordt gelegd voor een nieuwe en bijkomende financieringsstroom. Zolang er echter geen afspraken worden gemaakt voor het spijzen van dit fonds, zal ook dit letterlijk een lege doos blijven.

FAST-STARTFINANCIERING

Ergers nog, in Cancún bleek dat de meeste landen voor hun deel van de zogenaamde Fast Startfinanciering geput hadden uit bestaande ontwikkelingsbudgetten in plaats van nieuwe en additionele financiering, zoals afgesproken. Het is immers logisch dat we de aanpassing aan de klimaatverandering in het Zuiden niet betalen met ontwikkelingsgeld, want dit zijn geen ontwikkelingsprojecten. Het gaat om het indijken van de schade veroorzaakt door 'onze' bijdrage aan de klimaatopwarming en om ervoor te zorgen dat ontwikkelingslanden op een andere manier kunnen ontwikkelen. Een van de dringende eisen van de Noord-Zuid- en milieubewegingen is dan ook dat de 30 miljard dollar die werd beloofd in Kopenhagen wordt bijeen gezocht. Voor België gaat het om 50 miljoen per jaar vanaf 2010 tot 2013, maar het bedrag van dit jaar werd zelfs nog niet toegezegd. Vanaf 2013 zouden de industrielanden jaarlijks een duit in het Groen Klimaatfondszakje moeten doen. Vanwaar dat geld zal komen, moeten de landen dringend afspreken.

SERIEUZE REDUCTIEDOELSTELLINGEN

Om de klimaatopwarming onder de 2°C te houden, moet volgens het internationaal wetenschappelijk klimaatpanel IPCC (International Panel on Climate Change) de huidige globale CO₂-uitstoot van 50 Gigaton per jaar worden teruggebracht tot 7 Gigaton in 2050. Dit komt neer op 1,5 ton per hoofd per jaar. Om een idee te geven: de VS stoten momenteel 23,5 ton CO₂ per hoofd per jaar uit, de EU 10,5 en België 13,2. Om deze doelstelling te halen zouden de industrielanden tegen 2020 alvast hun CO₂-uitstoot moeten verminderen met 40 % ten opzichte van 1990 ...

Het Zuiden voelt de klimaatverandering

In zowat alle landen in het Zuiden is de klimaatverandering nu al voelbaar, waarvoor wij voor het grootste deel verantwoordelijk zijn. Ethiopië wordt geplaagd door meer extreme droogtes, waardoor hongersnood al miljoenen mensen treft. In het noorden van Kenia vechten herders om een vruchtbaar stuk land. Doordat het regenseizoen korter duurt, groeit er niet meer voldoende gras om het vee te laten grazen. In de Andeslanden zorgt het smelten van de ijskappen voor een toenemend gebrek aan zoet water, met grote nadelige gevolgen voor de landbouwers. De seizoenen worden bovendien minder voorspelbaar, waardoor de landbouwers niet meer weten wanneer ze best zaaien. In andere regio's geraken de gronden verzilt door overstromingen. En als de zeespiegel één meter stijgt, dreigt een land als Bangladesh voor 21 % permanent onder water te komen te staan, inclusief de beste landbouwgronden. Hierdoor kunnen 15 miljoen mensen van hun land worden verdreven. Het is duidelijk hoog tijd voor actie om het tij te keren!

Dit moet voornamelijk gebeuren door interne uitstootvermindering, zonder de aankoop van emissierechten uit het Zuiden. De handel in schone lucht uit het Zuiden (door middel van het Mechanisme voor Schone Ontwikkeling) moet immers hervormd en op termijn afgebouwd worden. Er zijn namelijk overtuigende bewijzen dat dit mechanisme vaker niet dan wel bijdraagt aan duurzame ontwikkeling in het Zuiden en het verminderen van de uitstoot in het Noorden. Enerzijds vermindert het de druk op industrielanden om zelf de nodige investeringen te doen voor een overstap naar een koolstofarme economie. Anderzijds komt het zelden ten goede aan de lokale bevolking in het Zuiden en zijn de ondersteunde projecten en de gevolgen van dit mechanisme vaak niet zo 'groen' als we graag zouden willen.

OP NAAR DURBAN

Daarnaast zorgt ook het kappen van tropische regenwouden voor biobrandstoffen, hout en grondstoffen voor een toename van de CO₂-uitstoot. Ook hier willen wij internationale afspraken zien die ervoor zorgen dat de internationale handel, de voedselproductie en het beleid rond agro-brandstoffen in lijn zijn met de klimaatdoelstellingen en de principes van voedselzekerheid en duurzame ontwikkeling. Derde keer, goede keer. Wij zetten al onze hoop op de volgende klimaatop in Durban. We rekenen erop dat alle staten daar eindelijk wel hun verantwoordelijkheid nemen en beslissingen in functie van het gemeenschappelijk belang, in plaats van in functie van eigenbelang.

MARJAN CAUWENBERG

Ecuador gaat al gebukt onder de klimaatverandering. Doordat de gletsjers verdwijnen, is er minder water en kunnen de boeren niet meer hun gewone gewassen telen. FOTO GEERT DE BELDER – WERELDMEDIATHEEK

11.11.11 bouwt met partners aan HAITI

11.11.11 start een nieuw programma in Haïti.

Samen met Belgische ontwikkelingsorganisaties

die reeds actief waren in het land wil ze de weder-

opbouw na de aardbeving van vorig jaar op een

structurele manier aanpakken. In de eerste plaats wil

ze bijdragen aan een nauwere samenwerking tussen

een verscheidenheid aan lokale initiatieven die allen

ondersteund worden door Belgische organisaties.

Ilse Roels coördineert het programma ter plaatse.

FOTO WERELDSOLIDARITEIT

Ilse Roels studeerde Godsdienstwetenschappen en Internationale Relaties aan de Universiteit Catholique de Louvain. Daarna werkte ze enkele jaren in België in de vluchtelingen-sector. In 2004 kwam ze met Volens in Haïti terecht. Daar was ze verantwoordelijk voor een project

rond mensenrechten en migratie, in het noorden van het land. Even later stapte ze in een project rond genderproblematiek en de versterking van vrouwenorganisaties in het zuidoosten van het land. Intussen is ze in Haïti getrouwd en kent ze het land door en door.

Hoe is het project ontstaan?

Ilse Roels. Als koepel van de Noord-Zuidbeweging is het één van de kerntaken om de samenwerking tussen de verschillende organisaties te verbeteren en zo de werking van haar leden efficiënter te maken. Op vraag van een aantal lidorganisaties nam 11.11.11 vorig jaar het initiatief om met de Belgische organisaties een gezamenlijk programma uit te werken na de aardbeving gericht op structurele ontwikkelingshulp en versterking van capaciteiten van het middenveld. Vijftien Belgische organisaties nemen eraan deel samen met een twintigtal lokale partners. Een belangrijke voorwaarde was dat al deze Belgische organisaties al een gedegen expertise hadden in Haïti en in partnerschap met lokale partners werken. Het project loopt over drie jaar. In deze periode willen we bijdragen aan een versterking van het middenveld door lokale initiatieven te ondersteunen en onderlinge samenwerkingsverbanden te stimuleren. Dit is immers een belangrijke

component voor een duurzame heropbouw. De heropbouw van Haïti gaat niet zozeer om een fysisch heropbouwen, maar wel het uitbouwen van sterke sociaal-politieke structuren die de integratie van het volk beogen. De rechten van jongeren, vrouwen, boeren en de mensen die sinds de aardbeving in tentenkampen leven, worden immers met de voeten getreden. Om dit te veranderen is een sterk middenveld nodig.

Waarom is dit programma zo belangrijk?

Ilse. Na de aardbeving zijn tal van internationale organisaties ter hulp gesnel om de eerste noodhulp te coördineren. De lokale civiele maatschappij werd echter amper of niet geïntegreerd in het hele hulpverlening- en heropbouwproces. In de Commission Intérimaire pour la Reconstruction d'Haïti (CIRH) bijvoorbeeld zijn vooral alle grote internationale financiële instellingen en donorlanden vertegenwoordigd. De VN, die de clusters voor humanitaire hulp en wederopbouw coördineert, houdt haar vergaderingen stevast in het Engels in plaats van in het Frans of Creools, de officiële talen in Haïti. Ook de eigen overheid staat niet sterk genoeg om de coördinatie in handen te nemen. In het 11.11.11-programma staan de initiatieven van de lokale partners centraal en trachten we onderling meer aansluiting te vinden.

Rond welke projecten gaan jullie werken?

Ilse. We ondersteunen projecten in het domein van landbouw en plattelandsontwikkeling, onderwijs en de rechten van het kind evenals gezondheidszorg. Dit zijn – op gezondheidszorg na – ook de domeinen waar de Belgische overheid zijn middelen op in zal zetten. 11.11.11 zal de betrokken lokale partners ook ondersteunen bij capaciteitsopbouw en wil hen sterker maken op het vlak van beleidsbeïnvloeding. Hiervoor is het erg belangrijk dat het middenveld zich goed organiseert. Alleen met velen kan je een andere stem laten horen. We beperken ons dus ook niet enkel tot de getroffen regio's. We willen een zo breed mogelijk samenwerkingsverband tot stand brengen.

Hoe komt het dat er een jaar na de aardbeving nog maar zo weinig vooruitgang is geboekt?

Ilse. Juist omdat Haïti reeds voor de aardbeving een fragiel land was op institutioneel vlak, is de heropbouw een lang proces. De situatie is nog steeds schrijnend. Honderdduizenden mensen leven nog in tentenkampen. De cholera-epidemie heeft meer dan drieduizend doden gemaakt. En er liggen nog massa's puin, nog geen derde van het puin werd geruimd. Dit is een groot probleem dat een gecoördineerde aanpak vraagt. Dit zou trouwens een groot aantal tijdelijke jobs kunnen creëren.

En dan waren er ook nog de presidentsverkiezingen?

Ilse. Inderdaad. In de huidige chaos waren verkiezingen wellicht geen goed idee. De mensen zijn bezig met andere zaken, zoals het vinden van een huis, degelijke sanitaire en sociale voorzieningen. Verkiezingen waren en zijn geen prioriteit voor het volk. Verschillende organisaties van het middenveld hebben daarom met grote mobilisaties in heel het land geopperd om het verkiezingsproces te annuleren. Dat is niet gebeurd, integendeel, de verkiezingen hebben nog voor heel wat ophef gezorgd vanwege vermeende fraude. Op 20 maart zullen we weten wie de nieuwe president wordt, maar het hele verkiezingsproces is in ieder geval ondermijnd. Vervolgens is de grote vraag of één van beide huidige kandidaten resoluut zal kiezen voor de belangen van het volk. In een land waar 80 procent van de bevolking onder de armoedegrens leeft, tiert de corruptie welig. Zowat alle politieke keuzes worden gemaakt door een regering die voortdurend onder druk staat van het buitenland en bovendien het slachtoffer is van allerlei manoeuvres van lokale elites.

Hoezo, druk van het buitenland?

Ilse. In 2009, dus voor de aardbeving ging Haïti al

gebukt onder een buitenlandse schuld tot bijna 2.000 miljoen dollar. In juni van dat jaar besliste het IMF en de Wereldbank om daarvan 1.200 miljoen te schrappen om de 'schuld draagbaar te maken'. Ondertussen legde de Wereldbank wel een aantal hervormingen op, die het land hebben geruïneerd, in het bijzonder de landbouw. Die heeft zwaar te lijden onder het dumpen van gesubsidieerde Amerikaanse landbouwproducten. De rijstboeren bijvoorbeeld krijgen hun eigen rijst niet meer verkocht op de markt. Na de aardbeving heeft het IMF nog een bijkomende lening afgesloten. Het lijkt een straatje zonder einde.

Wat verwacht je van je taak als coördinatrice?

Ilse. Als coördinatrice van dit programma is het voor mij een uitermate boeiende taak om samen te werken met uiteenlopende partners in de verschillende uit hoeken van Haïti. Het programma is ook een hele uitdaging. Het zoeken naar meer aansluiting en samenwerking tussen lokale organisaties is omwille van sociaal-politieke redenen niet altijd vanzelfsprekend. Verder is de erbarmelijke staat van het wegennet een bijkomend obstakel om uitwisselingen te bevorderen. Elkaar ontmoeten is geen evidentie, maar wel noodzakelijk om beter samen te werken.

Hoe zie je de samenwerking met de lokale partners?

Ilse. In het programma zitten heel wat sterke partners die via hun dagelijkse werking tonen dat een andere toekomst voor Haïti mogelijk is. Het gaat erom hen te ondersteunen en impulsen te geven voor een nauwere onderlinge samenwerking. Rond capaciteitsversterking is het bedoeling dat de lokale partners zelf uitmaken op welke thema's ze zich focussen. 11.11.11 kan hier ondersteunend werken. Hierbij is ook belangrijk om zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij reeds bestaande initiatieven.

MARJAN CAUWENBERG

BOVEN: Een jaar na de aardbeving leven nog steeds honderdduizenden Haïtianen in tentenkampen. FOTO JULIE ROSÉ

ONDER: Een van de prioriteiten van het programma van 11.11.11 is dat het sociale middenveld inspraak krijgt bij de wederopbouw. FOTO ILSE ROELS

Helpt hulp wel?

Heeft ontwikkelingssamenwerking wel zin? Wie dit leest, heeft het zich vast ooit al afgevraagd. Of anders wel de vraag van anderen gekregen, rond elf november. Om die vraag te beantwoorden, brengt 11.11.11 een paper uit over de (on)zin van ontwikkelingssamenwerking.

FOTO KWAKU ACHEAMPONG – FOS

"Hulp gaat niet altijd naar de landen die het het best kunnen gebruiken of is aan voorwaarden gebonden."

Voor de duidelijkheid: hulp is meer nodig dan ooit. De kloof tussen de allerarmsten en de rijksten blijft groeien. Maar het idee dat we niets bereikt hebben, is fout. Ziektes als malaria of rivierblindheid zijn sterk teruggedrongen, polio is uitgeroeid. Uit de laatste ontwikkelingsindex van de VN blijkt dat de ontwikkeling in Sub-Sahara Afrika, de armste regio van de wereld, de afgelopen tien jaar in stijgende lijn zat. De gemiddelde levensduur van mensen in ontwikkelingslanden is de afgelopen vier decennia gestegen van 48 naar 68 jaar. Alleen al in de laatste tien jaar zijn 36 miljoen kinderen extra naar school kunnen gaan dankzij ontwikkelingssamenwerking. In een land als Mozambique – dat twintig jaar geleden nog het armste land ter wereld was – zijn de uitgaven voor gezondheidszorg met meer dan de helft gestegen. En de afgelopen tien jaar nam het aantal kinderen die stierven voor hun vijfde verjaardag af met bijna twintig procent.

MEISJES NAAR SCHOOL

Of om een wat uitgebreider voorbeeld te geven: in Ghana ging tot voor kort slechts 62 % van de kin-

deren naar de lagere school. In 2003 kondigde de Ghanese overheid aan dat ze het schoolgeld zou afschaffen en dat ze de scholen financieel zou tegemoet komen. Ze voorzag één vijfde van haar budget voor onderwijs. Maar dat was niet genoeg geld om alle plannen te realiseren. Ghana heeft daarom met de hulp van een aantal donoren actie ondernomen. Binnen het eerste jaar steeg het aantal kinderen in het basisonderwijs van 62 % naar 69 %. Het aantal ingeschreven meisjes, reeds jarenlang gestagneerd, steeg opeens sneller dan het aantal ingeschreven jongens. Erg belangrijk als je weet dat geschoolde meisjes minder snel besmet raken met het hiv-virus en dat ze een groter inkomen halen uit hun job. Op termijn zal deze hulp het sociale en economische leven versterken.

LOZE BELOFTES

Hoe komt het dan dat er toch nog zoveel armoede is? Allereerst geven we heel wat minder dan we denken. Als we bekijken hoeveel hulp de voorbije jaren beloofd werd, maar niet gegeven, stellen we vast dat de ontwikkelingslanden de voorbije 10 jaar in totaal maar liefst 1.378,076 miljard dollar minder ontvingen dan ze hadden moeten krijgen als alle

rijke landen hun belofte waren nagekomen. Sinds 1970 loopt het verschil volgens Oxfam op tot ongeveer 3 biljoen dollar.

De hulp die we wél gaven, kwam in het verleden niet altijd goed terecht. Tot aan het einde van de Koude Oorlog ging hulp niet naar de landen die het het beste konden gebruiken, maar naar landen waar de strategische belangen groot waren. Als je weet dat vandaag Irak en Afghanistan de belangrijkste ontvangers zijn, zie je dat er nog niet veel is veranderd.

Daarnaast stelden veel landen die ontwikkelingshulp geven, allerlei voorwaarden. Zo deed Italië in 2006 een schenking aan het Wereldvoedselprogramma, met de vraag om met dat geld Italiaanse rijst aan te kopen voor Oeganda en Burkina Faso. In die periode kostte een ton rijst in Italië 527 dollar terwijl Thaise rijst slechts 200 dollar per ton kostte. Zulke gebonden hulp is niet heel waardevol. Andere voorwaarden bestonden uit drastische liberalisering, die de economie van veel ontwikkelingslanden meer kwaad dan goed deden.

HULP ALS KATALYSATOR

Voorbeelden van hoe het niet moet zijn er dus wel degelijk. Daar trekken we in de paper lessen uit. Dat er vandaag nog zoveel mensen in armoede leven, heeft echter te maken met veel meer dan hulp alleen. Overheden in het Noorden geven wel hulp, maar voeren tegelijkertijd een beleid dat ontwikkelingslanden het mes op de keel zet. De klimaatverandering, de financiële crisis, vijandige handelsakkoorden, een falend defensiebeleid ... We maken het ontwikkelingslanden wel heel moeilijk. In zulke

omstandigheden is hulp heel hard nodig om de ergste klappen op te vangen. Meer dan dat kan het momenteel niet doen.

Als we er in slagen om een beleid te voeren dat op alle vlakken gericht is op ontwikkeling voor iedereen én we voeren een degelijk hulpbeleid, dan zijn we tot grootse dingen in staat. Dan kan hulp een katalysator zijn om mensen en landen daadwerkelijk uit de armoede te halen.

ELINE STRIK

50 jaar Broederlijk Delen

Dit jaar viert Broederlijk Delen haar 50e verjaardag. Normale organisaties kijken op zo'n moment uit naar een rijk gevulde toekomst. Broederlijk Delen hoopt echter dat het niet al te lang meer zal duren: 'Maak ons overbodig' is dit jaar het thema van de campagne.

Meer bepaald kijkt Broederlijk delen dit jaar naar Burundi, waar Anthère en Sylvie wonen. Via projecten van Broederlijk Delen verbeterden ze hun koffieteelt. Nu geven ze die kennis door aan andere boeren en boerinnen. Een goed voorbeeld van hulp die zichzelf overbodig maakt, vindt Broederlijk Delen.

Wie wil zien hoe de visie op ontwikkelingssamenwerking door de tijd evolueert, kan nog tot 26 maart terecht in het KADOC in Leuven. Daar kun je de affiches zien van 50 jaar Broederlijk Delen. Op 24 maart vindt daar ook een debat plaats. Namens 11.11.11 zal voorzitter Jos Geysels deelnemen. Andere deelnemers zijn Els Keytsman (Vluchtelingenwerk Vlaanderen), Mieke Van Hecke (Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs) en Christ'I Joris (bedrijfsleider).

Bovendien organiseert Broederlijk Delen dit jaar ook een veiling met aparte ervaringen. Zin in een rondje boksen met Sugar Jackson, een avondje naar de cinema met Erik Van Looy of een bezoekje aan Plopsaland met Amika? Bezoek dan de campagne-site van Broederlijk Delen.

- www.maakonsoverbodig.be
- www.broederlijkdelen.be

In Mozambique heeft de gezondheidszorg al heel wat vooruitgang geboekt. FOTO KWAKU ACHEAMPONG – FOS

Download de paper op:

- www.11.be/zinonzinos

FOTO MARLEEN VOIS

Geslaagde campagne in Burundi!

Vorig jaar voerden we samen met onze partnerorganisaties in Centraal-Afrika campagne om het overheidsbudget voor landbouw fors op te trekken. Ons gezamenlijk lobbywerk heeft in Burundi duidelijk vruchten afgeworpen. De overheid heeft het landbouw-budget opgetrokken tot 7 %!

In Burundi wordt duidelijk dat de landbouwsector meer dan ooit beschouwd wordt als cruciale sector voor de ontwikkeling en de voedselzekerheid van het land. Meer nog, de landbouw- en lobbyorganisaties worden nu door de overheid erkend als belangrijke gesprekspartner en actor in de sector. De aanbevelingen en bekommernissen van de organisaties en van de boeren zelf worden dus au sérieux genomen.

Zo was er het probleem van de massa's rijst die Japan op de Burundese markt dumpte, waardoor

de boeren hun rijst niet meer verkocht kregen. Gelukkig heeft een doortastende lobby van de landbouworganisaties ervoor kunnen zorgen dat de Japanse rijst die van een betere kwaliteit is, ook hoger geprijsd werd dan de lokale rijst.

Ook de president van Burundi benadrukte het belang van de landbouw voor de ontwikkeling van het land. Zo had hij het in een recente toespraak over de nood aan toegang tot goede meststoffen en investeringen in wetenschappelijk onderzoek, allebei aanbevelingen van de organisaties.

Maar de kers op de taart is ongetwijfeld de verdubbeling van het landbouwbudget van 3 % tot 7 % van het nationale budget in 2011. De president belooft zelfs 11 %! De strijd is natuurlijk nog niet gestreden. De 11.11.11-partners houden nauwlettend in de gaten hoe dit budget zal besteed worden én blijven lobbyen voor een verhoging van het budget tot de beloofde 11 %!

MARJAN CAUWENBERG

Hoop voor Filipijnse bossen

In de Filipijnen vielen er de afgelopen jaren honderden doden door overstromingen en grondverschuivingen die rechtstreeks verband houden met ontbossing. Na veel druk van milieu- en sociale organisaties heeft de president nu een totaalverbod aangekondigd voor houtkap.

Er worden geen nieuwe kapconcessies toegekend voor primair bos en de administratie die toeziet op de bosbouw kreeg de opdracht om alle lopende contracten voor commerciële plantages te herzien. Bedrijven die ooit de boswetgeving overtraden, krijgen geen nieuwe licentie.

Onze partners kijken reikhalzend uit naar een stevig wettelijk kader om het bos te beschermen.

Petitie tegen mijnbouw in Palawan

De moord op milieuactivist Gerry Ortega gaf aanleiding tot een nooit geziene campagne tegen de desastreuze mijnexploitatie op het eiland

FOTO ATM

Palawan. Alyansa Tigil Mina (ATM), het samenwerkingsverband van ngo's, milieugroepen en volksorganisaties startte een indrukwekkende petitie 'No 2 Mining in Palawan', en wil 10 miljoen handtekeningen inzamelen.

Onlangs verklaarde president Aquino dat de regering "geen nieuwe projecten zal toestaan in Palawan als een meerderheid van de bevolking dit niet wil ...". De activisten willen deze belofte verankerd zien in een steviger wettelijk kader.

Teken de petitie op:

www.no2mininginpalawan.com

DAR fluit Peruaanse regering terug

De Peruaanse regering vaardigde onlangs nieuwe decreten uit zodat het niet meer nodig is om een milieu-impactstudie voor te leggen bij een aantal grote infrastructuurprojecten, zoals de aanleg van wegen in het Amazonegebied, de bouw van een grootschalige hydro-electrische centrale en luchthavens. Onze partner-organisaties stellen een aantal van deze projecten in vraag, omwille van hun negatieve impact op het milieu en de lokale gemeenschappen.

DAR, onze partner die werkt in het Amazonegebied rond duurzame ontwikkeling, heeft via een grote mediacampagne de gevaren van deze decreten onder de aandacht kunnen brengen. Daardoor lijkt de regering op haar passen terug te keren. Ze heeft aangekondigd dat ze het meest delicate artikel zal schrappen, rond de eliminatie van de vereiste van een voorafgaandelijke milieu-certificatie.

Met de **armste landen** rond de tafel

Om de tien jaar houdt de VN een conferentie voor de Minst Ontwikkelde Landen (MOL). Een speciale gebeurtenis dus, die aanstaande mei in Turkije plaats vindt. 11.11.11 wil de belangstelling voor de conferentie aanwakkeren.

Bijna een miljard mensen wonen in landen die op hun ontwikkelingspad wel zeer veel hordes tegenkomen. Het gaat om landen met lage inkomens en een labiele economie. In de groep zitten ook heel wat landen zonder kust en kleine eilandjes. De VN heeft er een naam voor: Minst Ontwikkelde Landen (MOL). Bijna twee derde van de 49 MOL liggen in Sub-Sahara Afrika. De rest ligt in Azië en Oceanië, Haïti is de enige Amerikaanse MOL. Deze landen vragen een specifieke aanpak. Daarom stelden de MOL samen met de VN speciale actieprogramma's op. Zo moeten ze betere markttoegang krijgen, hoeven ze minder haast te maken met allerlei vormen van liberalisering dan andere landen, mogen ze meedelen in nieuwe technologieën en zou een belangrijk deel van de officiële ontwikkelingshulp naar hen moeten gaan.

LAUW ENTHOUSIASME

Om de tien jaar organiseert de VN een conferentie om de resultaten te beoordelen van het 10-jarige actieplan voor de MOL en nieuwe maatregelen uit te werken voor een duurzame ontwikkeling. Van 9 tot 13 mei komt de top voor de vierde keer bijeen in Istanbul. Internationaal is het enthousiasme voor de conferentie erg lauw. Dat is jammer, want er is nog veel werk aan de winkel. De conferentie is een test om te zien hoe serieus de engagementen zijn die de wereldleiders vorig jaar in New York rond de Millenniumdoelstellingen aangingen.

MILLENNIUMDOELSTELLINGEN

De vooruitgang op het gebied van de Millenniumdoelen is alvast één van de zaken op de agenda. Immers, nog steeds lijdt het grootste deel van de bevolking

honger, is onderwijs en gezondheidszorg benedenmaats, en de verdere liberalisering van de handelsmarkt bedreigt de lokale economie. Door hun kleine politieke gewicht zijn de MOL makkelijk te negeren en hun structurele problemen maken het moeilijk vooruitgang te boeken. Sinds de eerste MOL-conferentie in 1981 konden nog maar drie landen het label van zich afschudden: Botswana, de Kaapverdische Eilanden en recent de Malediven.

GRONDSTOFFEN

11.11.11 hoopt dat een vierde actieprogramma voor de MOL ook werk maakt van de strijd tegen de klimaatverandering. Juist een aantal MOL die relatief goed scoren, zoals Vanuatu, Tivatu en Samoa, zijn zeer kleine eilanden die door de klimaatverandering letterlijk dreigen te verdwijnen. Maar ook in andere MOL laat het veranderde klimaat zich nu al goed voelen.

Een ander belangrijk punt is de Zuid-Zuidsamenwerking. De mogelijkheden tot samenwerking tussen de MOL en opkomende industrielanden worden nu zeker niet optimaal gebruikt. Vaak dienen de MOL alleen maar als grondstoffenleverancier en afzetmarkt. De MOL zijn dan ook vragende partij om deze samenwerking te bespreken.

Het is te hopen dat het lauwe enthousiasme dat tot nu toe heerste rond deze conferentie, nog omslaat. Een flinke portie ambitie zal nodig zijn om te zorgen dat tegen de volgende conferentie, over tien jaar, een heel pak minder MOL aan tafel schuiven.

ELINE STRIK

Bangladesh, een van de MOL, staat door de klimaatverandering bijna letterlijk met haar voeten in het water.

FOTO GEERT DE BELDER – WERELDMEDIATHEEK

FOTO HOPE FLANDERS

"4de pijlers doen meer dan LIEFDADIGHEID"

In de zomer van 2010 ging het 4de pijlersteunpunt tien dagen op bezoek bij Zuidelijke partners van enkele 4de pijlerinitiatieven in de regio rond Johannesburg in Zuid-Afrika. De bedoeling van deze studiereis was kennis te maken met de werking van 4de pijlerorganisaties op het terrein en hun noden en vragen op te lijsten. Met de conclusies wil het 4de pijlersteunpunt organisaties nog beter ondersteunen.

Valentien Goethals, ondersteuner 4de pijlersteunpunt bij 11.11.11 blikt terug.

ondanks de korte periode hebben we toch een paar kenmerken zien terugkomen. Onze bedoeling was ook niet om de organisaties te evalueren, maar wel om uitdagingen, groeipunten en successen te detecteren om de ondersteuning van 4de pijlerinitiatieven hierop af te stellen.

Om wat voor projecten gaat het vooral?

Valentien. De meeste 4de pijlers die wij bezocht hebben zetten zich in voor de lokale bevolking door middel van kunst, cultuur en sport. Zo worden bijvoorbeeld kunstateliers georganiseerd voor kinderen uit een township of wordt een jongerentheatergroep opgezet. Een van de grootste verschillen met ngo's is immers dat 4de pijlerinitiatieven niet werken aan het veranderen van structuren. Ze doen ook niet aan beleidsbeïnvloeding. Ze werken op kleine, lokale schaal aan armoedebestrijding: eerder het basiswerk. Sommige van de 4de pijlerinitiatieven werken ook rond maatschappijopbouw en capaciteitsversterking.

Wat hebben jullie in Zuid-Afrika gedaan?

Valentien Goethals. We brachten een bezoek aan een zestal lokale initiatieven. We hebben vooral veel gepraat zowel met de partner van de Vlaamse organisatie als met de Vlaamse vrijwilligers zelf. Van deze gesprekken en bezoeken hebben we veel geleerd! Een terreinbezoek van tien dagen geeft natuurlijk slechts een fractie van een beeld van wat er leeft binnen de 4de pijler op het terrein, maar

Hoe hebben jullie het onderzoek aangepakt?

Valentien. We hadden een aantal vragen voorbereid volgens de 'projectcyclus'. Die diende als referentiekader om de verschillende organisaties te kunnen vergelijken. In de praktijk bleek het soms wel moeilijk om de gesprekken te laten verlopen volgens dit schema. Dit is dan ook een eerste conclusie aan het einde van ons bezoek: geen enkele organisatie maakt bewust gebruik van de projectcyclus.

Bepaalde elementen komen terug in de projecten, maar systematisch zijn ze er niet mee bezig. De doelstellingen van een project worden ook niet vaak uitgeschreven. Nochtans zou een organisatie zo alles op een rijtje kunnen zetten en prioriteiten stellen. Vaak wordt een project met veel enthousiasme gestart en komen er al doende meer en meer activiteiten bij.

Waarom ligt dat, denk je?

Valentien. Dit ligt voor een stuk aan het feit dat 4de pijlers werken in regio's waar weinig actoren actief zijn. Eens zij het vertrouwen hebben van de lokale bevolking komen er meer en meer vragen voor ondersteuning. Maar op een bepaald moment wordt het te veel en heeft het project geen focus meer. Eén van de bezochte organisaties heeft dat verzadigingsmoment gebruikt als keerpunt om zich meer te focussen op een beperkt aantal acties. Wat ook vaak ontbreekt, is een regelmatige evaluatie. Enkel als het project vastloopt gaat men een evaluatie doen om verder te kunnen.

Wat waren positieve punten?

Valentien. Ik was aangenaam verrast vast te stellen dat het grootste deel van de 4de pijlers niet puur aan liefdadigheid doen, een veelgehoord vooroordeel over 4de pijlerinitiatieven. Hun initiatief groeit wel degelijk uit een goede kennis van de regio en een hechte band met de lokale bevolking. Ze raadplegen meestal de lokale bevolking bij het opstellen of het uitwerken van hun plannen. De meeste beperken zich dus niet tot het schenken van materiële goederen. Ze werken aan een proces en ze ontwikkelen een visie. De meeste projecten zijn op kleine schaal en de voeling met de basis en de mensen is cruciaal voor hen.

Heb je nog andere vooroordelen kunnen doorprikken?

Valentien. Het idee dat 4de pijlerorganisaties op een eiland werken en niet geïnteresseerd zijn in contacten met andere organisaties klopte absoluut niet. Alle bezochte organisaties hadden een vorm van samenwerking met de lokale overheid en stonden open voor samenwerking met andere organisaties of particulieren. Het probleem is wel dat ze elkaar vaak niet vinden. Dit bevestigde eens te meer de meerwaarde van het 4de pijlersteunpunt. Die kan hen toegang geven tot praktische informatie en uitwisselingsevenementen organiseren om de interactie te stimuleren. Het is opvallend hoe weinig contact er is tussen de traditionele pijlers en de 4de pijlerorganisaties. Beide partijen hebben weinig zicht op wie er actief is in de regio en wat ze juist doen.

Het 4de pijlersteunpunt bezocht onder meer een schoolje. Typisch is dat het om kleinschalige projecten gaat. FOTO VALENTIEN GOETHALS

Zijn er ook verbeterpunten?

Valentien. Vaak zijn één of twee trekkersfiguren de stuwende kracht achter heel de organisatie. Dit blijkt zowel haar sterkte als haar zwakte. Het enthousiasme van de trekkersfiguur is aanstekelijk en doet het project vooruitgaan. Maar het wegvallen van die persoon kan ook meteen het einde van een project betekenen. De persoonlijke en emotionele betrokkenheid van die personen bij het project maakt het ook moeilijk voor hen om bepaalde zaken uit handen te geven en een formele structuur op te bouwen.

Wat gaan jullie doen met de ingewonnen informatie?

Valentien. De 4de pijlers zitten vaak met concrete vragen met betrekking tot de werking van hun project, de fondsenwerving, enz. We hebben een aantal noden opgelijst. Ten eerste is er duidelijk vraag naar een goede begeleiding van de vrijwilligers. Bijna alle bezochte organisaties werkt met vrijwilligers, die naar het Zuiden gaan. Vooral bij de selectie en de voorbereiding van die mensen waren ze op zoek naar ondersteuning. Ook was er vraag naar meer uitwisseling. Door de intensieve betrokkenheid bij hun eigen project en een gebrek aan tijd hebben nog niet veel organisaties elkaar ontmoet. Maar ze zien er wel de voordelen van in. Een derde punt waaraan we willen werken, vooral vanuit onze eigen vaststelling, is evaluatie en monitoring. Binnen onze vormingen willen we hieraan in de toekomst meer aandacht besteden zodat ze het verschil leren tussen bijsturen en evalueren en zelf eenvoudige technieken kunnen toepassen.

Het volledige verslag via info@4depijler.be

MARJAN CAUWENBERG

"4de pijlers lopen het gevaar de focus te verliezen, daarom is een regelmatige evaluatie nodig."

VALENTIEN GOETHALS

• www.4depijler.be

Verhalen uit de RUGZAK

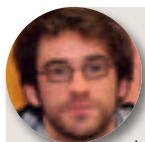
De GROS van Diepenbeek heeft grote ambities voor 2011. Ze zijn maar met een klein groepje, maar willen met een aantal nieuwe initiatieven de Noord-Zuidwerking op de kaart zetten. Al meteen een groot succes was hun eerste 'Uit de rugzak van ...'-avond. • LIEVE MISSOTTEN

Annie Steegmans: "We geloven erin dat we met onze 'Uit de rugzakverhalen' een nieuw publiek kunnen aantrekken. Tijdens één van de avonden breng ik het verhaal van Orpere, een organisatie in Kinshasa in Congo, die zorgt voor de opvang van straatkinderen. Ik vind het belangrijk dat de mensen weten dat ook als ze een kleinschalig project steunen in het Zuiden ze hiervoor de steun van de gemeente kunnen krijgen."

Theo Lambrechts: "Slechts weinig mensen in de gemeente kennen de GROS, laat staan dat ze weten waar we mee bezig zijn. We hebben daarom eens de koppen bij elkaar gestoken en een paar ideeën uitgewerkt die volgens ons wel kunnen aanslaan. Op die manier willen we meer mensen in contact brengen met de Noord-Zuidwerking, en hopelijk krijgen mensen die op een of andere manier actief zijn in het Zuiden ook zin om zich bij de GROS aan te sluiten."

Kristof Lantin: "Met onze 'Uit de rugzak van ...'-avonden willen we Diepenbekenaren een forum geven, waar ze kunnen getuigen over hun ervaring die ze hebben opgedaan tijdens een inleefreis, stage of vrijwilligerswerk in het Zuiden. Dat maakt een bepaald Noord-Zuidprobleem meteen concreet en dichtbij, en dus ook interessant. Onze eerste avond in januari was met 85 aanwezigen meteen een onverwacht succes!"

Bart Henckaerts: "Als secretaris van ABW-Limburg bezocht ik vorige maand een aantal vakbondsorganisaties in Bolivia. Onder andere maakte ik kennis met een vakbond die actief is in de bloemensector. Ik ben bij de volgende 'Uit de rugzak' aan de beurt. Elke avond heeft haar eigen invalshoek, maar die van mij zal vanzelfsprekend 'waardig werk' zijn."

Lieve Missotten: "Een tweede nieuw initiatief is onze digitale nieuwsbrief. Iedereen die is geïnteresseerd kan zich daarop inschrijven. Ze zullen daarin informatie vinden over lopende campagnes, of de stappen die de gemeente heeft gezet om de titel van

FairTradeGemeente te behalen, maar bijvoorbeeld ook tips om de eigen CO2-uitstoot te minderen."

Denise Vanhoudt: "Ik ben actief bij Pax Christi en Broederlijk Delen en zit daardoor ook in de GROS. Vorig jaar kon ik deel uitmaken van een vredesmissie naar Israël en Palestina, dat was een onvergetelijke ervaring.

Tijdens de eerste 'Uit de rugzak van ...-avond' mocht ik daarover getuigen. De werkgroep zorgde voor de inkleiding met een Palestijns biertje en hapjes uit de wereldwinkel."

FOTO: JEAN-PIERRE WILKINCKS

• www.diepenbeek.be

ROBIN HOOD IN DE STRIJD VOOR TOBINTAKS Robin Hood bezocht één dag voor de start van de G20 in Parijs een reeks ambassades in Brussel. Samen met 11.11.11, CNCD, Oxfam-Solidariteit, Attac, FAN en de vakbonden eiste hij een financiële transactietaks (FTT) of Tobintaks. Hun actie sloot aan bij een wereldwijde actiedag voor de Tobintaks. 'Een Robin Hood-belasting op financiële transacties maakt het systeem stabiel. Steeds meer politieke leiders pleiten ervoor', zei Rudy De Meyer van 11.11.11. De actievoerders hoopten dat de Europese ministers van Financiën concrete stappen zouden zetten voor de FTT en op die manier de financiële sector zouden dwingen om haar verantwoordelijkheid op te nemen voor de crisis. Zo'n FTT zou niet alleen veel geld opbrengen om armoede en klimaatverandering aan te pakken, het zou ook een uitstekend middel zijn om speculatie tegen te gaan en het financiële systeem stabiel te maken.

www.11.be/themas/financiële_transactietaks

FOTO: THIJS DE WAELE

TOEKOMSTCONFERENTIE 4DE PIJLERSTEUNPUNT Twee jaar na het ontstaan van het 4de Pijlersteunpunt organiseren VAIS (Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking) en South Research een Toekomstconferentie om het 4de Pijlersteunpunt te evalueren en samen te kijken naar de uitdagingen voor de toekomst. Wat is de rol van de 4de Pijler in samenwerking met andere actoren binnen de internationale samenwerking? Hoe vullen de verschillende actoren zoals 4de pijlers, ngo's en overheden elkaar aan? Hoe moet de ondersteuning van de 4de pijlers er uitzien? Iedereen is welkom op deze conferentie om deze centrale vragen vanuit de verschillende standpunten te kunnen benaderen.

www.4depijler.be

LAAT HET GROTE GELD NIET ONTSNAPPEN FAN (Financieel Actie Netwerk) en RJF (Réseau pour la Justice Fiscale) lanceerden de petitie-actie 'Laat het grote geld niet ontsnappen'. Onze federale regering is op zoek naar 25 miljard euro en het FAN aanvaardt niet dat ze deze gaat halen bij de gewone belastingbetaler terwijl grote vermogens en sterke bedrijven zich op kosten van de gemeenschap kunnen blijven verrijken. Zonder herverdeling en fiscale rechtvaardigheid wordt sociale welvaart en veiligheid onbetaalbaar. In hun petitie doen FAN en RJF negen voorstellen voor een meer fiscale rechtvaardigheid. Onder meer eisen ze de progressieve belasting van de grote fortuinen, strijd tegen de fiscale fraude, opheffing van het bankgeheim, beperkende wetgeving inzake notionele interesten, stopzetting van de belastingvermindering voor de vennootschappen, taxering van de superwinsten van Electrabel, en bijkomende middelen voor de fiscale administratie om de belastingcontroles correct uit te voeren. Dit soort maatregelen kunnen makkelijk 25 miljard euro per jaar opleveren aan het federaal budget.

Teken de petitie op www.hetgrotegeld.be

Ondernemende vrouwen dankzij microfinanciering

In het noordwesten van Tanzania proberen de Maasai met kleine bedrijfjes het hoofd boven water te houden. Wedac bezorgt hen hiervoor de nodige microkredieten.

FOTO LAYLA AERTS

VROUWEN VERSTERKEN

De Tanzaniaanse organisatie Wedac (Women Empowerment and Development Agency) is actief in het Monduli-district in het noordwesten van het land. De organisatie verleent microfinancieringsdiensten aan kleine ondernemers en vooral aan vrouwengroepen.

Ze bestaat sinds 2000, maar werkt twee jaar samen met Trias. Sindsdien is haar aantal klanten gestegen tot ruim 1.800. Vrouwen lenen geld voor het aankopen van vee, geiten of graan. Ze gebruiken het om een kleine winkel op te starten of het schoolgeld te betalen. Ook organiseert Wedac opleidingen om een bedrijf efficiënt te runnen.

2,7 MILJOEN BEDRIJFJES

Negen op de tien Tanzaniaaners komen rond met minder dan één euro per dag. De meest schrijnende armoede concentreert zich op het platteland. Daar is het opstarten van een micro-onderneming dikwijls de enige mogelijkheid om het hoofd boven water te houden. Het land telt maar liefst 2,7 miljoen kleine bedrijfjes. 43 % daarvan is in handen van vrouwen. Leningen kunnen uitgaven zoals schoolgeld en doktersrekeningen helpen spreiden, maar de klassieke banken laten zich afschrikken door de hoge transactiekosten in rurale gebieden. Gevolg: private geldschietters profiteren hiervan om interesten van meer dan vijftig procent te vragen. Vrouwen raken nog moeilijker aan een degelijke lening omdat ze zelden eigendomspapieren als waarborg kunnen voorleggen. In het noorden van Tanzania zorgt Wedac voor de oplossing. Deze organisatie verstrekt sinds 2000 voordelige microkredieten aan kleine ondernemers. Opmerkelijk: 98 % van de klanten bij Wedac zijn vrouwen.

GEÏNTEGREERDE AANPAK

Wedac wil haar klanten een vlotte toegang geven tot gespecialiseerde bedrijfsdiensten. De ondernemers leren bijvoorbeeld hoe ze een boekhouding en bedrijfsplannen kunnen opstellen. Wedac maakt hen wegwijs in de wetgeving voor micro-ondernemingen. Dat die aanpak werkt, bewijst de 37-jarige Manana Sailepo. Na haar huwelijk bleef Manana ervan dromen zelf een matras en een golfplaten dak te bezitten. Ze klopte aan bij Wedac voor een lening van 100.000 Tanzaniaanse shilling, ongeveer 55 euro. Manana ontpopte zich tot een voorbeeldige ondernemster. In haar dorpje Arkatan heeft ze vandaag een maal-machine. Verder exploiteert ze meerdere kruidenierswinkels en is ze eigenaar van een populaire bar en een theehuis. Haar lening zal ze stipt en probleemloos afbetalen. Mits de juiste omkadering blijven microkredieten een belangrijke hefboom voor ontwikkeling.

KOEN SYMONS

• www.wedac.org